

Regenboogspiraal met groendak

De Ronald McDonald Kindervallei in het Limburgse Valkenburg aan de Geul beschikt sinds kort over het eerste Hundertwasser-gebouw in Nederland. Het ontwerp kenmerkt zich door de voor de ontwerper typerende vormen en kleuren. Op het dak van dit opvallende pand zijn daktuinen aangelegd.

De ontwerpen van de Oostenrijkse kunstenaar Friedrich Hundertwasser (1928-2000) zijn uit duizenden te herkennen. In eerste instantie stond hij vooral bekend om zijn kleurige schilderijen; later ontwikkelde hij ook een eigenzinnig concept voor het ontwerpen van gebouwen. Hundertwasser had een grote hekel aan rechte lijnen en vermeed deze dan ook zoveel mogelijk in zijn ontwerpen. Het uitbundige kleurgebruik dat zijn schilderijen kenmerkte, valt ook op aan zijn ontwerpen. Het resultaat is een wat surrealistisch aandoende architectuur die nog het best is te vergelijken met die van Antoni Gaudí.

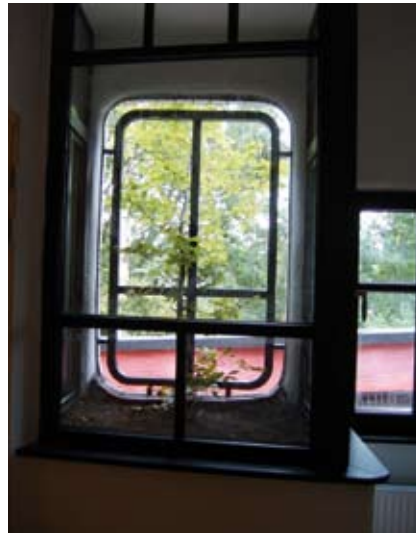

Hundertwasser introduceerde diverse opvallende elementen in zijn architectuur, zoals o.a. de zuivering van afvalwater door gebruik van plantenbakken aan de gevel, en door de gevel of vanuit het balkon van binnen naar buiten groeiende bomen. Enkele bekende voorbeelden van gebouwen die zijn ontworpen door Hundertwasser zijn het Hundertwasserhaus, een wooncomplex in Wenen en de Markthalle in Altenrhein. Friedrich Hundertwasser stierf op 14 februari 2000 op 71-jarige leeftijd aan de gevolgen van een hartaanval.

Regenboogspiraal

De Regenboogspiraal, het nieuwe ouderverblijf van de Ronald McDonald Kindervallei, is najaar 2007 opgeleverd. Het gebouw is niet door Hundertwasser zelf ontworpen, maar door architect Heinz Springmann, die al eerder bij zeven Hundertwassergebouwen betrokken is geweest, in de geest van Hun-

dertwasser. De Ronald McDonald Kindervallei is een revalidatiecentrum voor gehandicapte kinderen. De Regenboogspiraal is bedoeld als verblijf voor de ouders van de kinderen, die voor revalidatie in het revalidatiecentrum zijn opgenomen. Vanuit de gedachte dat de aanwezigheid van ouders, broertjes en zusjes het revalidatieproces bevordert, is dit verblijf in de buurt van het revalidatiecentrum gebouwd. Gezinnen met gehandicapte kinderen kunnen hier het hele jaar door hun vakantie doorbrengen. Het verblijf bestaat uit diverse logeerkamers, een gemeenschappelijke ruimte en een huiskamer waar gezinnen een paar uur per dag privé in kunnen doorbrengen.

Het pand beschikt over alle kenmerken van een Hundertwassergebouw. Het is in een spiraalvorm gebouwd, waarbij de uiteinden van de spiraal de toegangswegen vormen naar het gebouw, dat zich in het centrum van de spiraal bevindt. Zoals het een regenboog betaamt is het een kleurrijk geheel geworden. Er zijn verder maar weinig rechte lijnen toegepast: ook de vensters, deuren en hekwerken hebben een aparte vormgeving; de tegels in de toiletten zijn volgens ontwerp gebroken.

Verschillende typen daktuin

Er zijn bij dit pand verschillende typen daktuin toegepast. Er is een gazon aangelegd dat tegen de spiraal naar het dak toe oploopt, en er zijn

via de gevel naar buiten groeiende bomen aangebracht, die zijn geplant in een binnenbak en zodanig verankerd dat ze schuin blijven staan.

Gazon

De gazons lopen in principe over de gehele 'regenboogspiraal', afwisselend bedekt met gras en met rijngrind (35mm). De graszoden zijn aangelegd op 280 mm grassubstraat. Daaronder is een standaard daktuinopbouw aangebracht, bestaande uit een Optigroen filtervlies (type 105 en een gewicht van 105 gr/m²), controleschachten van 400 mm en waterbufferingsplaten type FDK60. Tussen de betonnen ondergrond en de daktuinopbouw is een beschermdoek aangebracht. De gazons zijn voorzien van een beregeningsinstallatie, zodat verkleuring van het gras wordt tegengegaan.

Bomen

Over de gehele lengte van het gebouw zijn bomen aangebracht, die schuin door de gevel van binnen naar buiten groeien. Deze kleine bomen zijn geplaatst op EPS platen, om de ruimtes uit te vullen en het geheel een glooiend uiterlijk te geven. Ze zijn in een ondergrondse boomverankering aangebracht. Het substraat is opgedeeld in een boven- en een ondersubstraat met een laagdikte van respectievelijk 250 mm en 500 mm. De dakopbouw komt voor het overige overeen met de standaard oplossingen: het geheel is voorzien van een controleschacht, een filtervlies, een draina-geplaat en beschermdoek.

Uitvoering

Men begon in 2005 aan de uitvoering; op 22 september 2007 werd het gebouw officieel geopend en enkele weken later zelfs ingezegend door Bisschop Frans Wiertz van het Bisdome Roermond. Het project is begeleid door Bouwadviesbureau Process BBFM uit Maastricht. Deze raadde aan de systemen van Optigroen te gebruiken. Uiteindelijk zijn de systemen aangelegd door hoveniersbedrijf Jonkers Hoveniers uit Venlo. De leverancier en de hovenier hebben nauw overleg gevoerd om het beste resultaat te bereiken.

De realisatie van een Hundertwassergebouw in Nederland mag bijzonder heten; de toepassing van een daktuin op een dergelijk gebouw evenzeer. Met de Ronald McDonald Kindervallei, en in het bijzonder de Regenboogspiraal, heeft Limburg er een trekpleister bij.

Ronald McDonald Kindervallei, Regenboogspiraal

Opdrachtgever: Ronald McDonald
Architect: Friedrich Hundertwasser/ Heinz Springmann
Bouwadvies: Process BBFM te Maastricht
Hoofdaannemer: Smeets Bouw te Maastricht
Hovenier: Jonkers Hoveniers te Venlo
Dakdekker: Repon Maastricht
Leverancier groensystemen: Optigroen te Amersfoort